

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimine

veebruar 2014

Marge Kroonmäe

EESTI KÕRGHARIDUSE
KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimise ...

- **protsess ...**
- **sisu...**
- **korraldus ...**
- **hindamiskomisjoni ülesanded ...**
- **ajakava ...**
- **Ootused hindamiskomisjoni liikmele**

sisehindamisele toetuv

sõltumatute hindajate poolt läbiviidav
välishindamine koolis

õppekavarühmade lõikes

- Alates 2010 SA Archimedes **Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur akrediteerimist korraldav asutus**

SA INNOVE partner [„Kutsehariduse sisuline arendamine 2008-2013“](#)

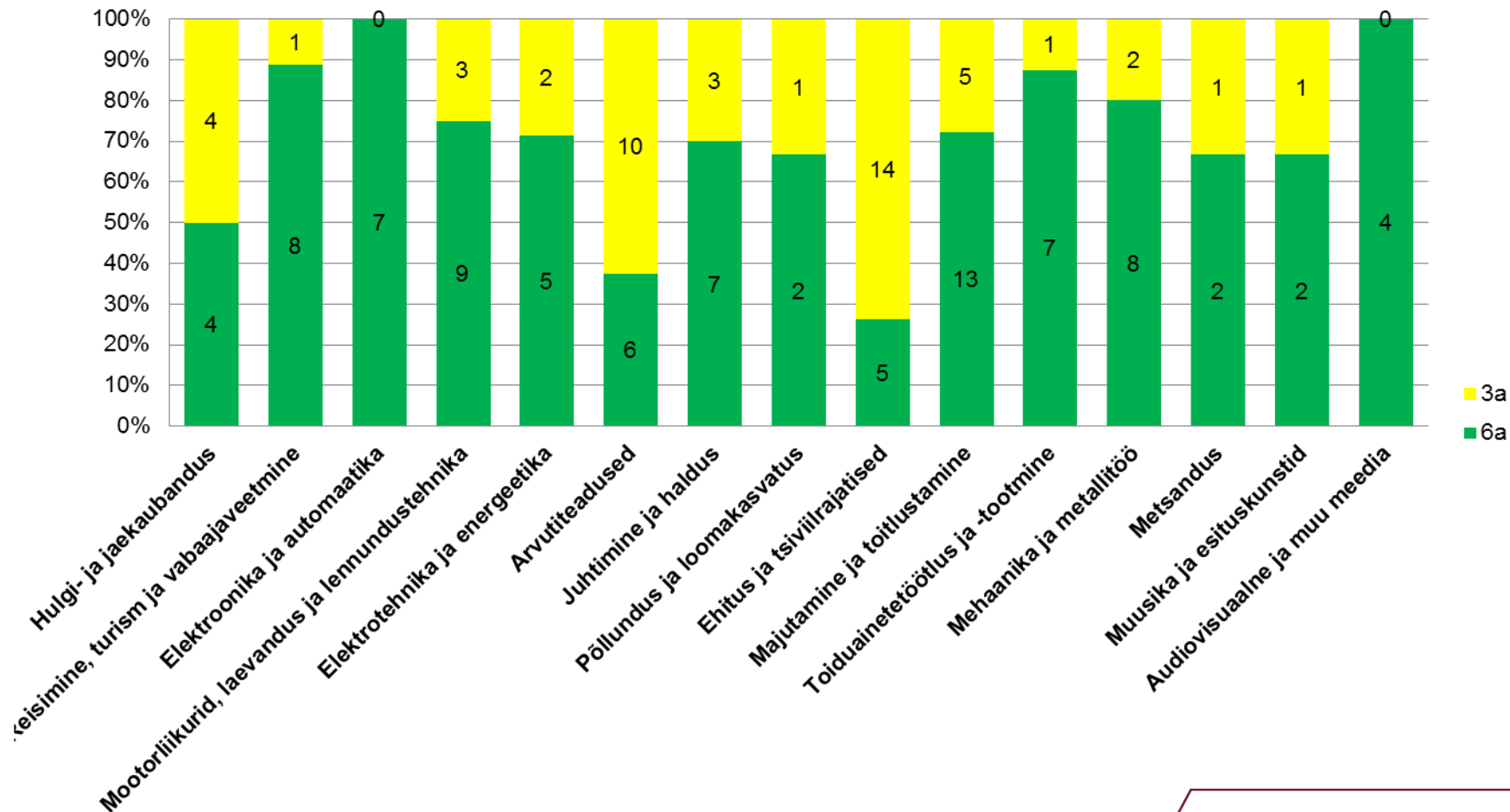

- 2011-2013 on akrediteeritud **15 õppekavarühma:**
- **139 kooli õppekavarühma**
- **Hindamiskomisjonides ca 100 hindamiseksperti**
sh **58 tööandjate esindajat**
- **34** kutseõpet pakkuvat **kooli** on osalenud

Hindamisnõukogu otsused

2011-2013

- **kaasaegne õpikeskkond ja õppebaasid**
- **regiooni vajadusi ja õppijate sihtgruppi arvestav õppekava-arendustöö**
- **täiendus- ja ümberõppe võimaluste pakkumine sihtgruppidele**
- **aktiivne rahvusvaheline koostöö**
õppijate ja õpetajate mobiilsusprojektid
(*mõjus??*)

- **Õppesisu ja metoodika** – õppemeetodid ja-korraldus ei ole sihtgrupi ja erialade eripära arvestavad, uued tehnoloogiad (seadmed, materjalid, töövõtted) ei jõua õpetajate ja õppijateni
- **Praktika korraldus ja sisu** - praktika tegelik sisu ei ole kooskõlas õppekava eesmärkidega, koostöö praktikabaasidega ei ole järjepidev ega taga õpiväljundite saavutamist, praktika tulemuslikkust ei hinnata
- **Kutseõpetajate koormus** - kutseõpetajad on ülekoormatud, nende sisuline kvalifikatsioon jääb maha kiiresti arenevast töömaailmast, noorte kutseõpetajate järelkasv on vähene

- kooli õppekavarühmal ei ole sageli **ühist selget tulevikusihti**, mistõttu pole eesmärgid eristuvad ja mõõdetavad, tagasiside ja hindamine on süsteemitu ning parenduskavade üldsõnalisus omakorda ei toeta jätkusuutlikku arengut
- *PDCA* (Planeeri-Teosta-Hinda-Korrigeeri) tsükli nõrgimad lülid on esimene ja viimane faas

- Akrediteerimine andis põhjust süveneda ja vaadata "peeglisse,,
- Kindlasti peaks tugevnema ja tihenema side ning koostöövalmidus kooli ja tööandjate vahel
- Tänu seekordsele komisjonile, kellelt sai mitmeid häid näpunäiteid ja soovitusi
- Meie kooli eripäraga oldi hästi kursis. Küsiti asjakohaseid küsimusi, millele järgnes avatud ja koolist lugupidav arutlus
- Leian, et just ettevõtete esindajate kaasamine haridusteamiga tegelevate inimestega koostöösse on väga hea taolise komisjoni töös

- Sellisel vestlusel oli õpilasena väga meeldiv osaleda
  - Vestlus kulges sujuvalt ja komisjoni esinaine juhtis seda asjatundlikult ja meeldivalt
  - Lasti kaasa rääkida kõigil, ka paluti avaldada arvamust või vastata neil, kes väga ei domineerinud
- !
- ✓ ... oleks võinud ka praktika kohta küsida ja uurida
  - ✓ Peamiselt olid esitatud küsimused suunatud päevases õppevormis õppijatele, kuid see on ka arusaadav, sest osakoormusega õppe osakaal on väiksem ning täiskasvanud õppijatel igapäevase koolieluga vähem kokkupuuteid
  - ✓ Üks hindamiskomisjoni liige üritas pidevalt leida mingeid vigasid kooli töös. Küsis mitu korda ühte ja sama küsimust.

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimise kord

**Kutseõppe tasemeõppe akrediteerimise
tingimused ja kord**

Haridus- ja teadusministri määrus

KÕS § 13 lg 3 alusel

(eelnõu)

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimine

... on **sisehindamisele toetuv** kooliväliste sõltumatute hindajate poolt koolis läbiviidav **välishindamine**.

KÕS § 13 (2)

Akrediteerimisel lähtutakse põhimõttest, et õppekasvatustöö kutseõpet läbiviivates õppeasutustes **on õppija arengut toetav** ning lähtub **kutseõppe eesmärgist ja põhiülesannetest**.

KÕS § 3

2014 akrediteeritavad õppekavarühmad

Turismi-, **t**oitlustus- ja **m**ajutusteenindus
Ehitus ** v.a 2011 6-a*

Logistika

Transpordivahendite **j**uhtimine

Tekstiili- ja **n**ahatöötlus

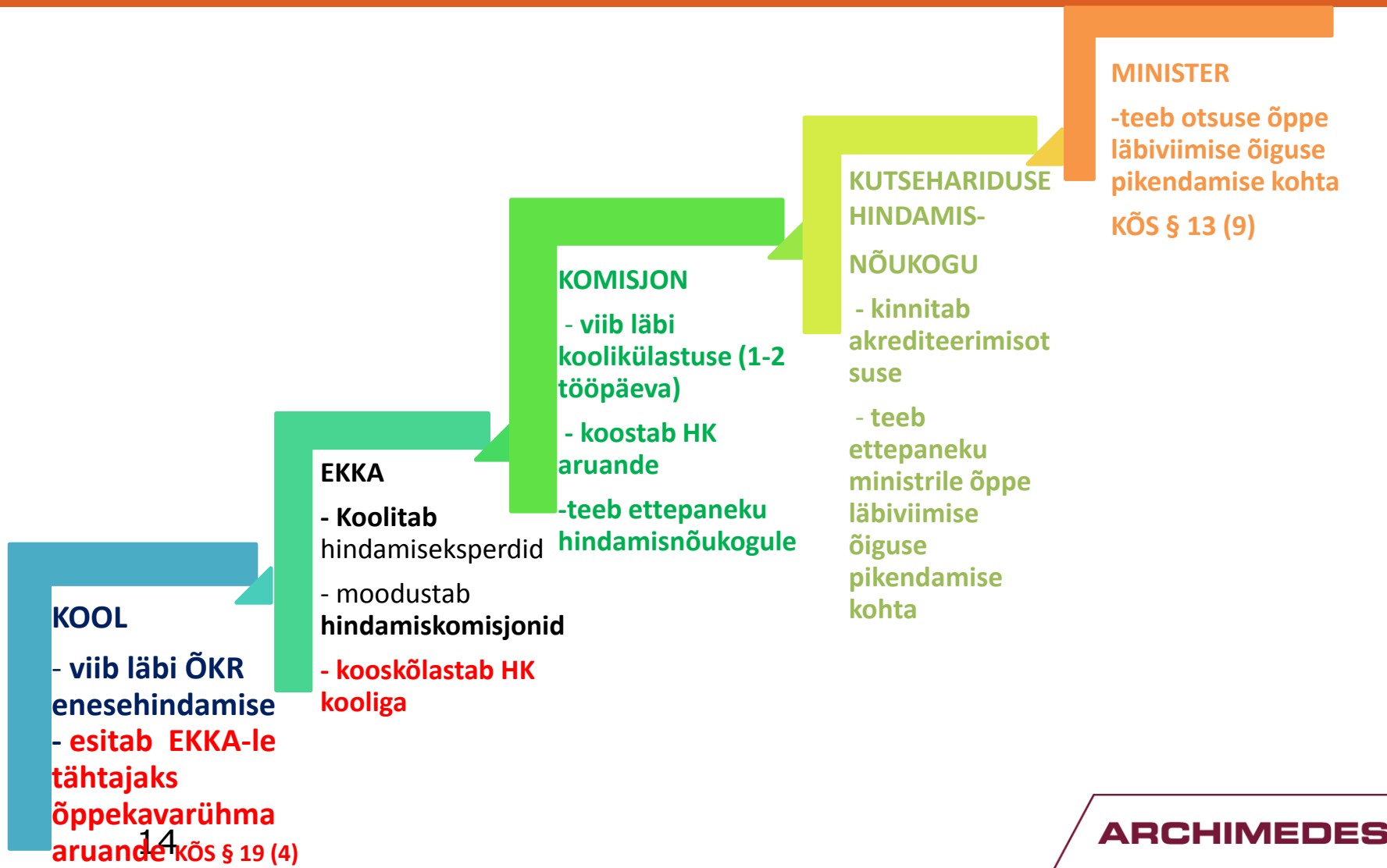
Iluteenindus

Tervishoid ja **s**otsiaalteenused

Aiandus

[2014 AJAKAVA](#)

Protsess

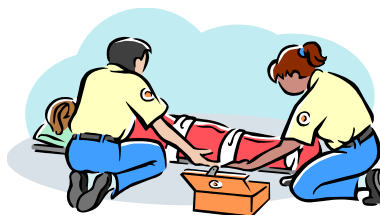
Õppekasvatustöö

kutseõpet läbiviivates koolides on

õppija arengut toetav

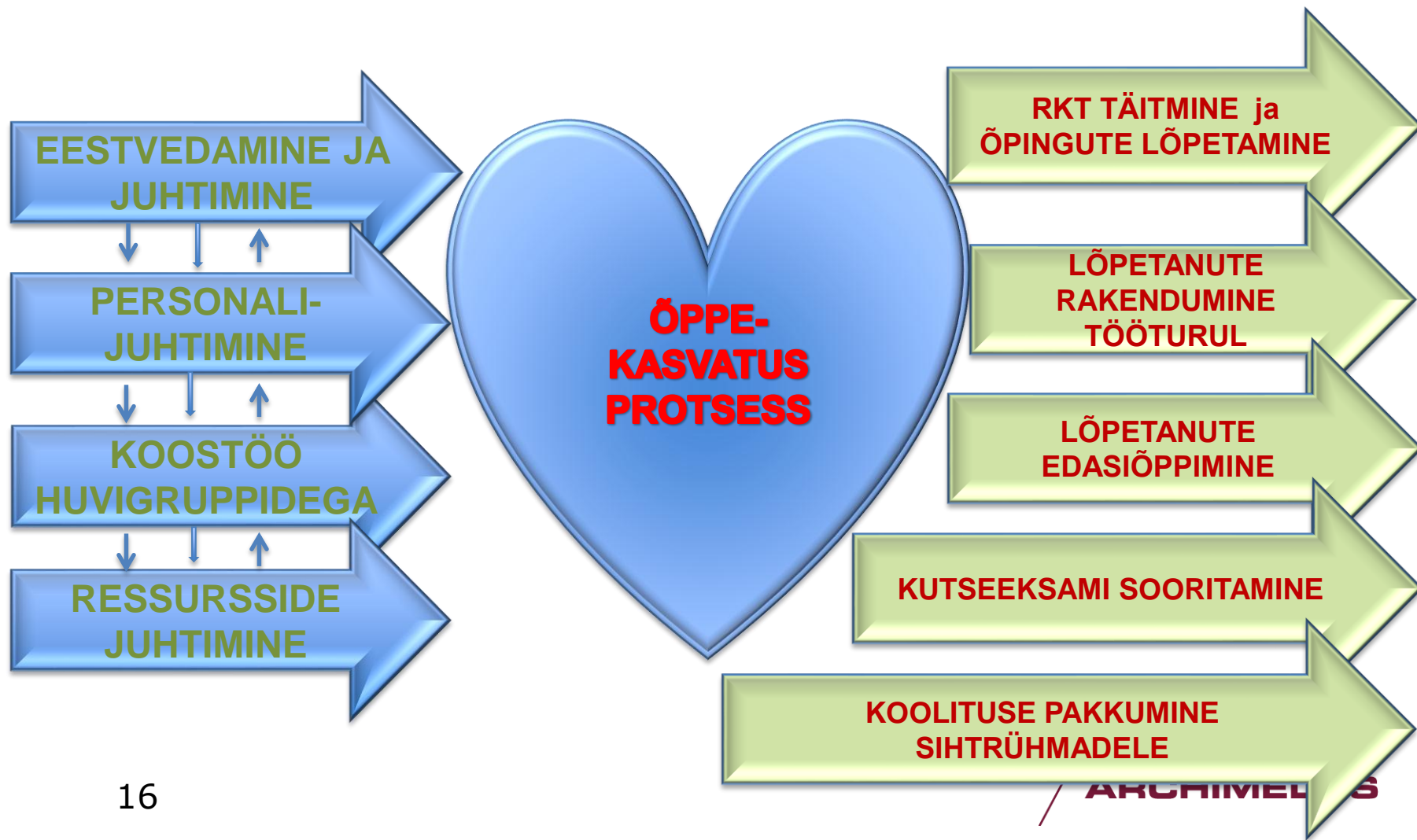
ning lähtub

kutseõppe eesmärgist ja ülesannetest

Mida hinnatakse?

5 HINDAMISVALDKONDA + TULEMUSED

- **HETKEVAADE**

fookus õppekasvatustöö toimivusel:

õppe eesmärkide täitmise tase

nõutavate õpitulemuste saavutamise tase

- **ARENGUVAADE**

tulevikuperspektiiv

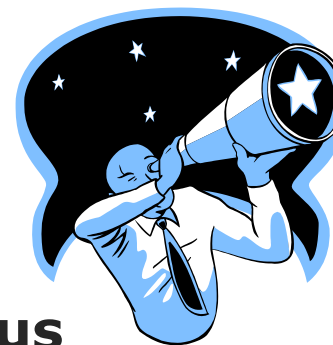
õppekavarühma jätkusuutlikkus

pikaajalise edukuse tagamine

arendustegevuste piisavus ja mõjus

riigi/valdkonna/õppekava/**kooli** eesmärkide täitmiseks

ÕKR roll kooli kui terviku arengus?

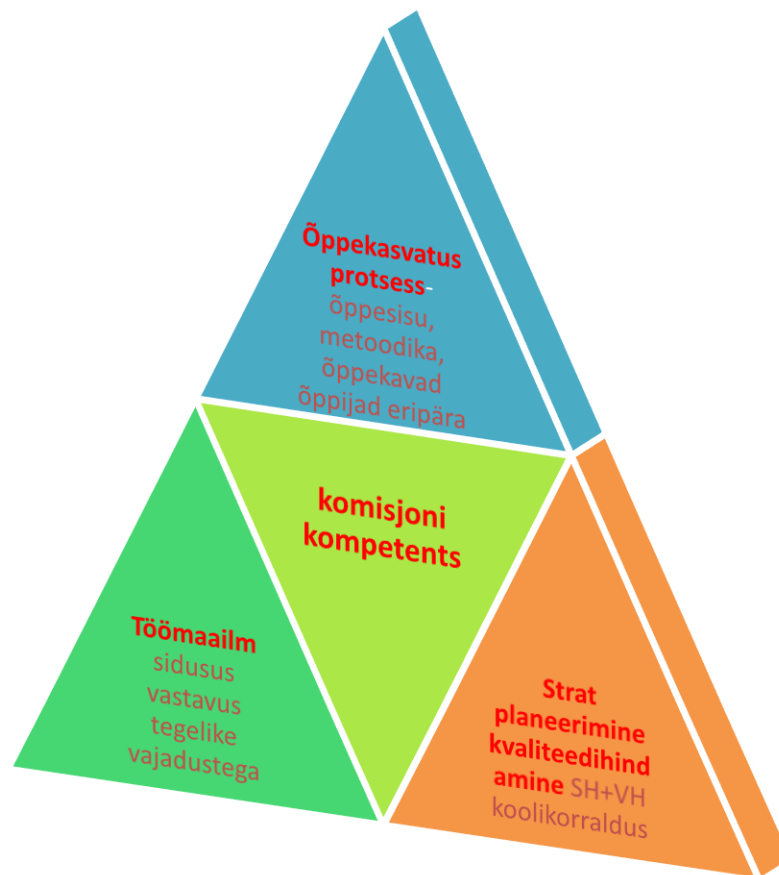
- EKKA moodustab **koolide ja õppekavarühmade kaupa hindamiskomisjonid** ning määrab hindamiskomisjonide esimehed
- **Hindamiskomisjonis on 3-4 liiget:**
TÖÖANDJATE ESINDAJAD valdkonnast +
ÕPPEKASVATUSTÖÖ EKSPERDID
- Hindamiskomisjoni tööd toetab **assistent**

Hindamiskomisjoni liige ...

- on oma töös **sõltumatu**:
ta ei esinda organisatsiooni huve, mille liikmeskonda ta kuulub
- kinnitab **huvide konflikti puudumist**
- peab kinni **konfidentsiaalsuse** nõudest
- täidab lepinguga võetud kohustust ja ülesandeid

HINDAMISKOMISJONI KOMPETENTS

Hindamiskomisjoni liige oskab

- **analüüsida** õppekavarühma aruannet
- **kavandada ja läbi viia** koolikülastust
- **anda põhjendatud hinnangud**
- **koostada** hindamiskomisjoni aruanne
- **teha** põhjendatud **ettepanek** hindamisinõukogule

Assistent oskab: korraldada koolikülastust
toetada aruande koostamist

Hindamisvaldkondadele antud **hinnangute** ning hetke- ja arenguvaate **võtmetugevuste ja peamiste arenguvaldkondade** alusel teeb komisjon **ettepaneku** hindamisnõukogule:

- **akrediteerida kooli õppekavarühm 6 aastaks**

või

▣ **akrediteerida kooli õppekavarühm 3 aastaks**

või

▣ **mitte akrediteerida õppekavarühma**

- Hindamiskomisjoni hindamisvaldkondade hinnangutes **vastuolude või vähese argumenteerituse** ilmnemisel on hindamisnõukogul õigus saata aruanne hindamiskomisjonile teistkordseks läbivaatamiseks ja täpsustamiseks
- **ÕKR aruande, HK aruande, kooli kommentaaride ja HK ettepaneku alusel kinnitab hindamisnõukogu otsuse:**
  - akrediteerida kooli õppekavarühm 6 aastaks
- või
- akrediteerida kooli õppekavarühm 3 kolmeks aastaks
- või
- mitte akrediteerida kooli õppekavarühma

- Akrediteerimisotsuse alusel teeb hindamisnõukogu haridus- ja teadusministrile õppe läbiviimise õiguse pikendamise kohta ühe järgmistest ettepanekutest:
- pikendada õppe läbiviimise õigust õppekavarühmas kuue aasta võrra;
- pikendada õppe läbiviimise õigust õppekavarühmas kolme aasta võrra;
- keelduda õppe läbiviimise õiguse pikendamisest.

- **Võrreldavus – hindamiste ühtsus**
- **Põhjendatus!**
- **Konkreetsus!**
- **Täpsus!**

**Igal sõnal on kaal
Igal lausel on mõte
Igal väitel on alus**

- *... saan aru, et see protsess on vaevarikas, kuid loodan siiralt, et akrediteerimisel positiivse otsuse saanud koolidega
saab arvestada nii
ÕPPETÖÖ KVALITEEDIS kui ka JÄTKUSUUTLIKKUSES*

Tööandjate esindaja 2012

- Elektrooniline töökeskkond **Dropbox**

Statistika/ taustaandmed

- Eesti hariduse infosüsteem EHIS www.ehis.ee
kutseõppeasutuste tegevusnäitajad
- **HaridusSilm** <http://www.haridussilm.ee/>
- HTM koduleht Kutseharidus/Uuringud ja statistika

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimise kord

- **2.osa – KOOLIKÜLASTUS,
AJAKAVA**

**jätkub Tartus
20.-21. veebruaril**

Põhjalik MEESKONDLIK eeltöö + konkreetne planeerimine

- **KOMIJSONI TÖÖ JUHTIMINE:**

- selge tööjaotus
- kindlad tähtajad
- kõigile jälgitav tööplaan

- **IGA KOMIJSONI LIIKME nähtav ja tuntav PANUS**
- **Asjalik ja täpne assistent**

KOOLIKÜLASTUSE

KAVA KOOLILE

märts 2014

	ESMASPÄEV	TEISIPÄEV	KOLMAPÄEV	NELJAPÄEV	REEDE	LAUPÄEV	PÜHAPÄEV
NÄDAL 1						1	2
NÄDAL 2	3	4	5	6	7	8	9
NÄDAL 3	10	11	12	13	14	15	16
NÄDAL 4	17	18	19	20	21	22	23
NÄDAL 5	24	25	26	27	28	29	30

KAVA KOOLI

KAVA KOOS ja
üleväl DBs

KÜLASTUS

Koolikülastus

... on hindamiskomisjoni poolt läbi viidud **ametlik visiit**, millel on **kindel eesmärk** ning **hindamiskomisjoni liikmetel on vastutus** selle eesmärgi saavutamise eest

Eesmärk:

Hindamiskomisjonil on **piisavalt faktidele tuginevat infot andmaks hinnanguid ja tegemaks ettepanekut õppekavarühma akrediteerimise osas**

Koolikülastus on kohustuslik ja kestab 1-2 tööpäeva

- ÕKR aruandes välja toodud tegevuste **rakendatavuses veendumine**, tulemuste analüüsimine
- **Saada selgitusi valdkondade osas, mis aruandes jäid ebaselgeks**
- **ÕKR hetke- ja arenguvaate seoste analüüsimine viies valdkonnas, õppe läbiviimise jätkusuutlikkuse hindamine**

Hindamiskomisjoni liikmed:

- **vestlevad** kooli nõukogu liikmetega, pidaja esindajatega, töötajate, õppijatega ja peamiste koostööpartneritega
- **tutvuvad** kooli dokumentatsiooniga
- **tutvuvad** kooli töö- ja õppekeskkonnaga
- **külastavad** õppetegevuse erinevaid vorme, sh võimalusel praktikabaase
  - **Vestlevad, näevad, kuulevad, veenduvad, mõistavad**

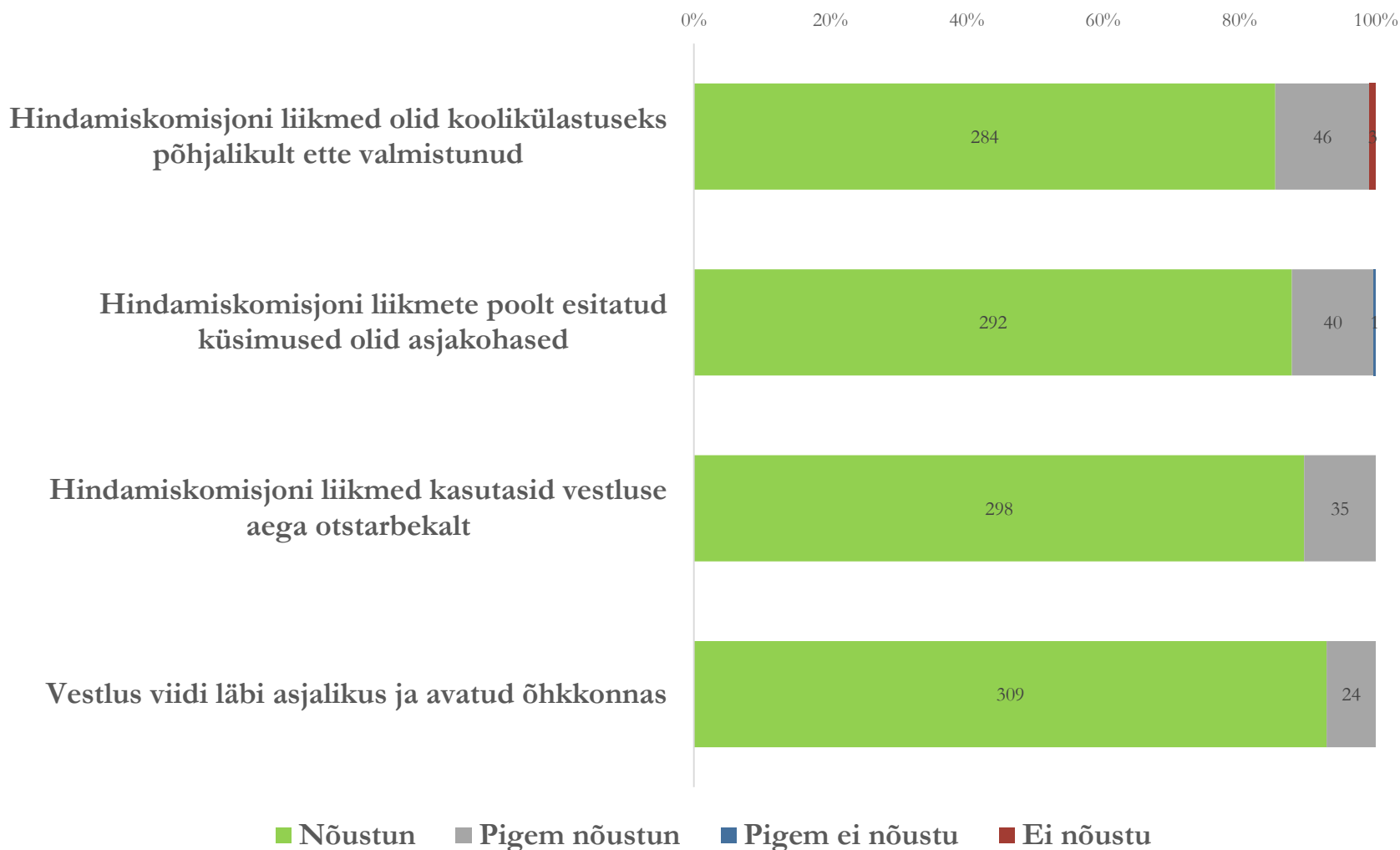

- Tegutsemine meeskonnana eesmärgist ja ajakavast lähtuvalt (sh paindlikkus)
- **Põhjalik eeltöö ja valmisolek** (asjakohane aja- ja tegevuskava, ÕKR aruande, kooli arengukava, kooli veebilehe ja EHISE, statistika näitajatega eelnev tutvumine)
- **Asjalik ja avatud õhkkond**
- **Asja- ja teemakohased küsimused**
- *Isikliku arvamuse või eelhoiaku välistamine*

Tagasiside koolidest

2013 II pa viie õppekavarühma koond

Ettepanekud & soovitused edasisteks koolikülastusteks

Ametikoht	
Kooliväline /Muu	Arvan, et selline külastus on vajalik, meie koostööd peaks natukene rohkem analüüsima, sest sedalaadset kogemust eriti uuritud pole.
Tugistruktuuri esindaja	Kõik oli suurepärane. Hea kui keegi vaatab väljastpoolt tulnud inimesena. Järgmise kohtumiseni!
Õpilane	Rohkem küsimusi õpilaste heaolu kohta omal erialal ja koolis, kas nad on rahul kooliga, õpetajatega jne.
Juhtkonna liige	Külastus toimus asjalikus aga samal ajal pingevabas ning sõbralikus õhkkonnas. Kohtumiste ja vestluste plaan oli tihe ja küsimused konkreetset.
Juhtkonna liige	Komisjoni liikmete küsimustest oli näha, et kodutöö oli nende poolt põhjalikult tehtud!
Tugistruktuuri esindaja	Loodan, et kõik komisjonid tulevikus on nii asjalikud ja objektiivsed. Suurepärane kogemus!

- **Toetav ja avatud** *mitte kontrolliv* **hoiak**
- Intervjuud **asjaliku ja teemakohase vestluse** *mitte kahtlustava ülekuulamisena*
- **Küsige üks küsimus korraga ja KUULAKE** *täites intervjuu oma häälega, kaotate väärtuslikku aega ja infot, millele saaks baseeruda järeldused*
- **Konstrukttiivne, koostööle orienteeritud ja partnerit väärtustav usalduslik dialoog**

- **Ebapiisav ettevalmistus**

nõuti dokumente, millest ette ei teavitatud, millega ei jõutud tutvuda, nõuti lisadokumente aga ei jõutud tutvuda

- **Ei valda teemat**

ei tuntud kutseharidussüsteemi, koolielu põhiprotsesse, kooli eripära, seadusi, RÕKi, õppekavu

- **ÕKR ja õppekasvatustöö ei olnud fookuses**

*Küsimused ei olnud teemasse, oleks oodanud erialaspetsiifilisemaid küsimusi (õppekava, õppemeetodid), **oleks võinud praktika kohta rohkem küsida**, õppekasvatustöö kohta ei küsitud*

- **Aega ei juhitud**

ajahädas, ajataju kadumine, tempo liiga kiire, pikad filosoofilised mõtteavaldused, ajakavast ei peetud kinni

Edukas koolikülastus lõpeb kokkuvõttega

kus antakse **esmast tagasisidet:**

- läbivate võtmetugevuste ja peamiste arenguvaldkondade osas
- kuidas on 5 hindamisvaldkonna **tegevusi ja tulemusi analüüsitud**
- kui hästi on osatud **analüüsi tulemustest lähtuvaid parendustegevusi** ÕKR arendustegevuses kavandada

EI LÕPPHINNANGUT!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

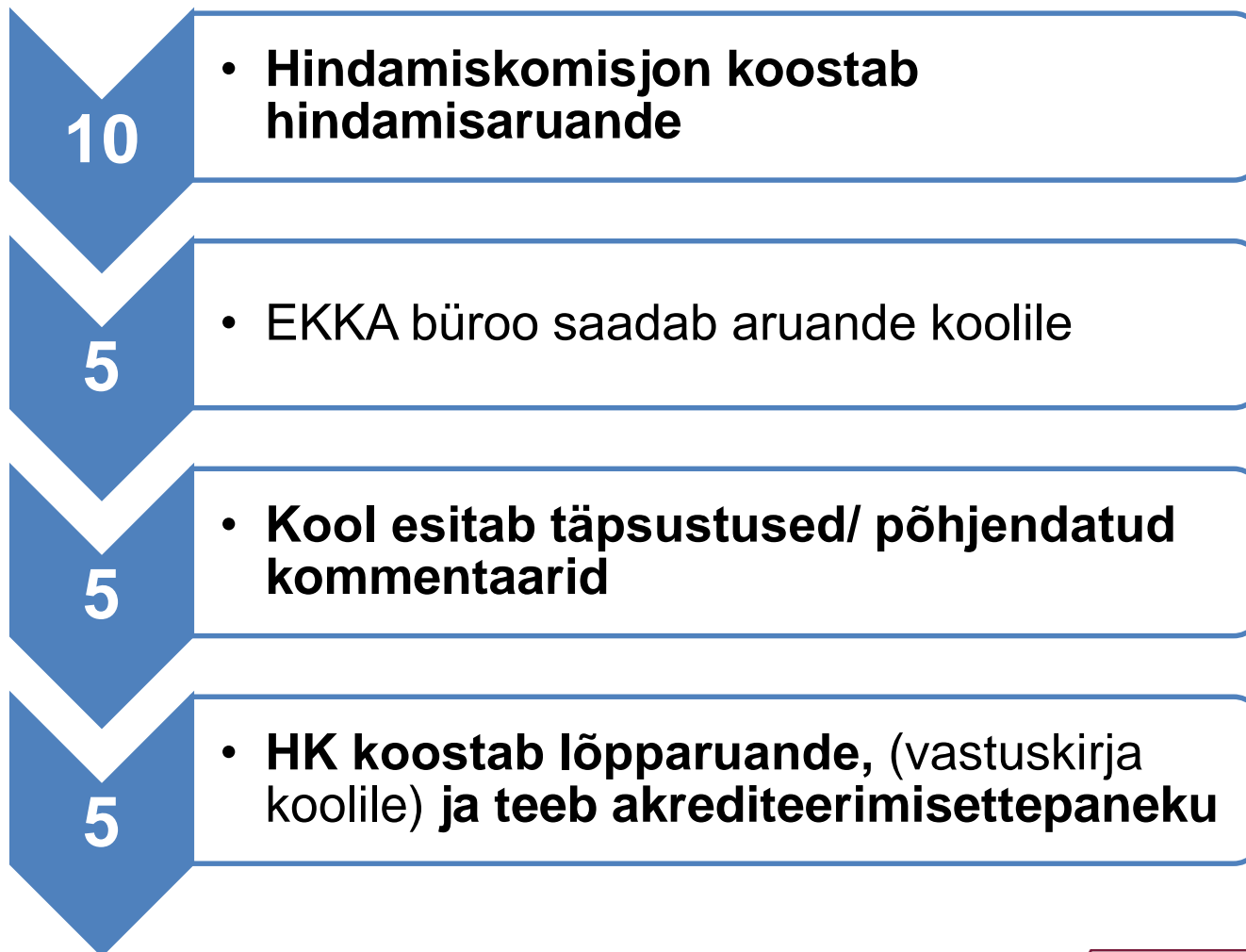
Hindamine peaks meeskonnale energiat juurde andma, mitte ära võtma 😊

- *Juhtkonna liige*: Nägin pühendumist ja kompetentsust!
- *Pedagoog*: Jäin hindamiskomisjoniga igati rahule. Väga meeldiv. Hea koostöö.
- *Juhtkonna liige*: Hindamiskomisjoni töö oli professionaalne!
- *Õpilane*: Ei olnud tühja juttu, kiire tutvustus ja täpsed küsimused

Ajavalem **10+5+5+5=25** tööpäeva

Võtmetegurid edukaks akrediteerimiseks

- Süsteemne **sisehindamine** koolis, adekvaatne ÕKR **enesehindamine**
↓
- **Informatiivne ja konkreetne ÕKR aruanne**
↓
- **Lihtne ja selge koolikülastus - usalduslik dialoog**
↓
- **Põhjendatud ja analüütiline HK aruanne**

Dokumendid on avalikus andmebaasis

- hindamisnõukogu otsused
- õppekavarühmade aruanded
- hindamiskomisjonide aruanded
on avalikud ja kättesaadavad [EKKA andmebaasis](#)
- Kokkuvõtted, protokollid EKKA kodulehel

www.ekka.archimedes.ee/kutsekoolile/
<http://www.ekka.archimedes.ee/valishindajale>

marge.kroonmae@archimedes.ee

ekka@archimedes.ee

tel 640 0456, 5078 423

Toompuiestee 30, Tallinn
Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur

- **EDUKAT KOOSTÖÖD!**